

De school vroeger

100 jaar geleden

Een iBook voor het derde en vierde leerjaar

mulako

Toelichting bij dit iBook

Inleidende media

Het iBook 'De school vroeger' start – als je het voor de eerste keer na installatie opent – met een fragment uit de eerste film van de Witte. Dit is enkel ter illustratie en speelt verder in dit iBook geen echte rol. Het geeft wel al duidelijk een beeld weer van de schooltijd van 100 jaar terug.

Inleidende media: *Je kan het filmpje altijd wel opnieuw openen. Als het iBook geopend is, druk je met je vinger bovenaan op het scherm, er verschijnt een zwarte balk met daarin icoontjes, als je op het tweede icoontje (3 keer ._) drukt, kun je de inhoudsopgave of de woordenlijst openen, druk op 'inhoudsopgave', onderaan verschijnt er nu een zwarte balk met één driehoekje en per hoofdstuk een stip, het driehoekje stelt de inleidende media voor (dus het filmpje van de Witte), druk op het driehoekje en het filmpje begint af te spelen.*

Hoe werk je met dit iBook

Dit hoofdstuk hoort helemaal niet bij het thema van dit boek. Werken met een iBook is echter pas interessant als je weet hoe je met het medium moet omspringen. Waarschijnlijk hebben de leerlingen al wel vaker met de iPad gewerkt, maar dat wil niet zeggen dat ze weten wat een iBook allemaal te bieden heeft. Daarom is dit eerste hoofdstuk volledig gewijd aan het gebruik van een iBook. Als je zelf niet weet hoe je met een iBook aan de slag kunt/moet gaan, dan kun je best dat hoofdstuk eens doornemen. In dat hoofdstuk komt volgende aan bod:

- *wat biedt de balk bovenaan op je scherm (deze balk verschijnt als je met je vinger bovenaan op het scherm drukt)*
- *gebruik van inhoudsopgave en woordenlijst*

- in dit iBook is **Kuifje** praktisch op elke bladzijde terug te vinden, wat is daar de bedoeling van?
- vetgedrukte woorden worden (meestal *) verklaard als je er met de vinger op drukt
(* meestal: in beschermde gebieden gebeurt dit niet. In dit iBook is een lichtgroene geruite achtergrond een beschermd gebied)
- wat is een **galerie** en hoe werkt het
- hoe open je een **filmpje**
- hoe bekijk je een **presentatie**
- het maken van markeringen en notities
hier moet m.i. de leerkracht wel afspreken met de leerlingen of ze dit wel of niet mogen doen:
indien ieder groepje zijn eigen iPad heeft, kun je dit toelaten
als verschillende groepjes of aparte leerlingen dezelfde iPad gebruiken, kun je dit beter niet toelaten omdat het dan verwarrend kan zijn
markeren en notities maken kan niet in de beschermde gebieden

Waarom Kuifje?

de eerste album van Kuifje verscheen in 1929. Dan is Kuifje een jonge kerel van rond de twintig. Als we dan tien jaar terug in de tijd gaan naar 1919 ongeveer, dat is 100 jaar geleden, dan moet Kuifje een jongetje van een jaar of tien geweest zijn. Verder is ook de outfit van Kuifje in al die jaren weinig of niet veranderd en past dus goed bij die tijd.

Hoofdstuk 1

In dit hoofdstuk gaan we in stappen (met ondersteuning van de eeuw balk terug in de tijd m.a.w. we springen niet zo maar in één ruk honderd jaar terug.

De genomen stappen (per stap een pagina):

- 20 jaar geleden (begin deze eeuw – eind vorige eeuw)
- 50 jaar geleden (o.a. maanlanding)
- 75 jaar geleden (o.a. WO II)
- 100 jaar geleden
- toets: op het einde hoofdstuk 1, 2, 3, 4 en 5 volgt er een toets (meerkeuzevragen)

The screenshot shows a digital page from an iBook. At the top, there is a timeline labeled '50 jaar geleden' with a red arrow pointing to '50 jaar geleden' and a blue arrow pointing to '50 jaar terug in de tijd'. Below the timeline, the text reads: 'Je ouders waren toen misschien nog niet geboren. Maar je grootmoeder en grootvader waren er al wel. Ze leefden toen in de 20ste eeuw.' There are two small photographs: one of a young boy (labeled 'negenjarige prins Filip') and one of a couple (labeled 'koningin Fabiola en koning Boudewijn'). A large photograph of the Apollo 11 moon landing is also present. A green arrow points from the text 'Uiteraard geeft Bobbie daar commentaar op, als je op zijn kop drukt.' to the moon landing photo.

Als je in het iBook met de vinger op het hoofd van Kuifje drukt, dan verschijnt er een tekstballonnetje waarin hij iets over de pagina waar je dan bent, vertelt. Uiteraard geeft Bobbie daar commentaar op, als je op zijn kop drukt.

Hoofdstuk 2

Het klaslokaal.

Het klaslokaal, het materiaal, de leerlingen in de klas,... er zijn heel wat verschillen met het klaslokaal in de 21ste eeuw.

Dit hoofdstuk behandelt volgende items:

- de meubels
- aan de wand
- voorwerpen in de klas voor de leerlingen
- voorwerpen in de klas voor de leerkracht
- meisjes- of jongensschool
- koning en koningin
- toets

Als je in het iBook op de smileys met een vraagteken drukt dan verschijnt er een venster met meer uitleg over het item waar de smiley instaat.(d.i. een pop-up)
(aanvankelijk werd dit zonder die smileys gemaakt, maar voor de middengraad maken deze hints het wel gemakkelijker)

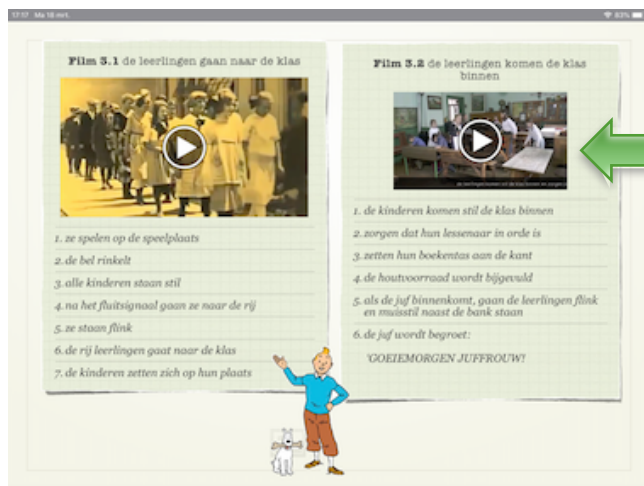
Hoofdstuk 3

Verloop van een dag.

Hoe gingen de kinderen naar de klas? Welke lessen kwamen er zoal aan bod 100 jaar geleden? Waren er verschillen tussen de lessen voor jongens en de lessen voor meisjes? Bestond wereldoriëntatie toen ook al?

Volgende onderwerpen komen in dit hoofdstuk aan bod:

- hoe gingen de leerlingen naar school
- hoe komen ze de klas binnen
- info over de lessen die er toen gegeven werden
- een tekst van toen → kunnen de leerlingen de woorden vinden die nu anders geschreven worden?
- toets

Filmfragmenten geven een beeld van hoe het er 100 jaar geleden aan toe ging.
Daar waar nodig wordt met 'ondertitels' uitleg gegeven.
De filmfragmenten spelen niet automatisch schermvullend af, maar de iPad gebruiker vindt al vlug hoe dit wel kan

Hoofdstuk 4

Straffen en belonen

100 jaar geleden moest je als kind goed op je tellen letten want een straf was vlug verdiend . Gelukkig kon je ook wel een beloning verdienen...

In dit hoofdstuk wordt dit onderwerp dan ook wat uitgebreider toegelicht:

- welke straffen kwamen er zoal aan bod?
- fragment uit 'De Witte'
- tweede fragment uit 'De Witte'
- beloningen
- toets

Elk hoofdstuk wordt geïllustreerd met foto's en prenten.

Hoofdstuk 5

Arm en rijk

100 jaar geleden eindigde de eerste wereldoorlog. Heel wat mensen raakten hun job kwijt en werden werkloos. Er waren heel wat arme gezinnen. Wie wel werk had, verdiende maar weinig geld. Maar er waren anderen die meer dan geld genoeg hadden: de rijken.

Dit zorgde voor volgende onderwerpen in dit hoofdstuk:

- de leerplicht
- scholen voor armen en voor de rijken: gratis onderwijs of betalend

- gezondheidszorg: het badhuis, de schoolkolonie, medisch schooltoezicht
- rechten van het kind
- verhaal bij de rechten van het kind
- toets

17:08 Ma 18 mei

leerplicht

in dit deel

1. de leerplicht
2. scholen voor de armen en voor de rijken: gratis school of te betalen
3. lagere school of stedelijke onderwijsgesticht

kinderarbeid voor de invoering van de leerplicht

Iets meer dan een eeuw geleden werd in ons land de wet over de **leerplicht** gestermd. Daarvoor gingen niet alle kinderen naar school. De meeste kinderen hun ouders waren erg arm en hadden dus geen geld om lessen, schoolboeken, schrijfgerei en zo te betalen. Die kinderen moesten in vele gevallen zelfs mee gaan werken. Ze werkten elke dag wel twaalf uur, behalve op zondag. De leerplicht maakte langzaam een einde aan de kinderarbeid in België. De leerplicht was van tel voor kinderen van 6 tot 14 jaar. Daardoor telde de school 8 leerjaren (er geen 6 zoals nu).

GRAAD	LEERJAAR	LEEFTIJD
1ste graad	1ste en 2de leerjaar	6 tot 8 jaar
2de graad	3de en 4de leerjaar	8 tot 10 jaar
3de graad	5de en 6de leerjaar	10 tot 12 jaar
4de graad	7de en 8de leerjaar	12 tot 14 jaar

43

Overzicht van wat er in het onderdeel aan bod komt.

Gebruik van tabel

Hoofdstuk 6

EXTRA HOOFDSTUK: spelen

Zowel op school als thuis amuseerden de kinderen zich met allerlei spelletjes.

De spellen die aan bod komen worden geïllustreerd en/of uitgelegd... het brengt je leerlingen hopelijk op het idee om wat 'oude-in-de-vergeethoek-geraakte-spelletjes' eens uit te proberen.

Ook hier wordt 'pop-up' gebruikt. Als de leerlingen met hun vinger op de foto drukken verschijnt er een venster met uitleg over hoe het spel gespeeld wordt.

17:08 Ma 18 mei

touwje springen

spel met de hoepel

spel met de tol

haasje over

steltlopen

Hoofdstuk 7

EXTRA HOOFDSTUK: liedjes

'Zang' stond er 100 jaar geleden ook op de lessenrooster. In dit extra hoofdstuk kunnen enkele liedjes, aftelrijmpjes e.d. beluisterd worden.

Bij de 'extra' hoofdstukken 6 en 7 hoort er **geen toets**. Niets weerhoudt de leerkracht om de leerlingen wel een creatieve opdracht bij deze hoofdstukken op

Het boek werd met veel zorg samengesteld, toch staan er misschien nog foutjes in...Een van die FOUTEN vind je in de woordenlijstindex: alle woorden in de lijst staan er met een hoofdletter, wat m.i. beter niet zou zijn. Het programma iBooks Author waar dit iBook mee gemaakt is, laat echter niet toe om dit aan te passen. Laat me gerust weten indien je toch ook nog andere fouten aantreft zodat ik dit kan aanpassen.

Want voor de leerlingen is goed niet goed genoeg!

m u l a k o

Heel wat materiaal van het didactisch iBook is van het net geplukt en valt dus onder het recht '**Reproductie ter illustratie bij onderwijs**' of voor wetenschappelijk onderzoek (artikel 22, § 1, 4bis en 4ter, zoals ingevoerd bij de wet van 31 augustus 1998) .

Voor dit iBook mag onder geen beding een financiële (of andere soort) bijdrage gevraagd worden en staat ter beschikking van een ieder die hoopt er iets uit te kunnen leren.

© mulako